

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 561
van **JOHAN DANEN**
datum: 21 juni 2018

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Natuurgebied Teut-Tenhaagdoornheide - Geplande ontbossing

In het kader van het beheerplan voor de natuurgebieden Teut-Tenhaagdoorn en Kelchterhoef, wil het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) 163 hectare bos kappen om meer heide en open valleien te creëren.

De enigszins voedselarme, natte natuurwaarden zijn sterk afhankelijk van regenwater/ondiepe waterlagen en worden minder bepaald door diepe waterlagen. Om deze gevoelige hydrologische situatie te onderhouden of te herstellen is in sommige gevallen een kapping in het infiltratiegebied aangewezen.

Volgens een artikel in Het Belang van Limburg (HBvL, 16 juni 2018) hoopte ANB een ontheffing te krijgen voor de verplichting tot het opstellen van een duur en tijdrovend milieueffectenrapport. De dienst MER is echter van oordeel dat het ontbossen van 163 ha wel degelijk een milieueffect zal hebben.

1. ANB was in 2016 al begonnen met het opstellen van een nieuw natuurbeheerplan dat ertoe moet leiden dat grote complexen heide en vennen verder kunnen herstellen.
 - a) Welke actoren werden betrokken bij het opmaken van het natuurbeheerplan voor de natuurgebieden Teut-Tenhaagdoorn en Kelchterhoef?
 - b) Het ontbossen van 163 ha - 132 ha na compensatie - heeft een grote visuele impact op de omgeving.

Worden omwonenden betrokken bij de opmaak van deze plannen of worden zij vanaf een vroeg stadium in het project geïnformeerd? Indien dit niet gebeurt, wat is hiervoor de reden?
2. Het artikel in de krant suggereert dat ANB er makkelijk vanuit gaat dat zij een ontheffing krijgen voor het opstellen van een (project-)MER. Het MER-decreet laat toe dat ANB een gemotiveerd verzoek tot ontheffing van de rapportageverplichting kan indienen.
 - a) Welke criteria hanteert de dienst MER om te bepalen of een project dat gekenmerkt wordt door grootschalige ontbossing, ontheven kan worden van de rapportageverplichting?
 - b) Indien de dienst MER geen vaste criteria of richtlijnen hanteert, wat was dan de motivering in dit specifieke dossier om een milieueffectenrapportering op te leggen?

3. Vlaanderen is een van de bosarmste regio's in Europa. Een netto-ontbossing van 132 ha heeft dan ook een grote impact op het Vlaamse bosareaal.
 - a) Zijn er vanuit Natura2000/Speciale Beschermingszones bekeken, redenen die een grootschalige ontbossing in de Teut/Tenhaagdoornheide verantwoorden? Welke?
 - b) Kan door een specifieke focus op de voedselarme, natte natuurwaarden in de Teut/Tenhaagdoornheide het te ontbossen oppervlak beperkt worden? Werd/wordt dit onderzocht?
4. Een steeds terugkerende kritiek aan het adres van ANB is het gebrek aan communicatie.

Zal ANB - vóór de aanvang van de werken in deze gebieden - de omwonenden uitnodigen voor een toelichting van de plannen?

ANTWOORD

op vraag nr. 561 van 21 juni 2018

van **JOHAN DANEN**

1a. Het ontwerp-natuurbeheerplan is opgemaakt onder coördinatie van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) en nauwgezet begeleid door het Agentschap Wegen en Verkeer, het Agentschap Onroerend Erfgoed, de natuurvereniging Limburgs Landschap, de provincie Limburg (dienst Water en Domeinen), de gemeenten Zonhoven en Houthalen-Helchteren, het Regionaal Landschap Lage Kempen en talrijke vrijwilligers. Deze betrokkenheid kreeg vorm via de stuurgroepvergaderingen, toelichtingen op colleges van burgemeester en schepenen en terreinbezoeken. Met Aquafin en Ruimte Vlaanderen werd en wordt verder samengewerkt om het hydrologisch regime van de waterlopen te optimaliseren. Dit wil geenszins zeggen dat het natuurbeheerplan politiek gevalideerd zou zijn. Integendeel, in de vergadering van de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn van het Vlaams Parlement van 3 juli 2018 heb ik in antwoord op vraag om uitleg nummer 2301 van Vlaams Volksvertegenwoordiger Gwenny De Vroe "over boscompensatie in geval van natuurbeheersplannen" duidelijk gesteld dat het plan "absoluut nog niet is goedgekeurd".

1b. Via de lokale gemeentebladen en infobladen alsook op het terrein werd reeds gecommuniceerd met (lokale) betrokkenen. In het kader van het ontwerp-beheerplan zal het ANB een communicatietraject starten, waarbij ook voor het eerst zal worden gewerkt met virtual reality, wat toelaat om bezoekers ten velde te laten ervaren hoe het landschap er toekomstig zal uitzien. Deze communicatie zal geënt worden op het openbaar onderzoek voor het project-MER. Pas wanneer de timing van het MER-traject volledig gekend is, kan het uitgewerkte communicatie-luik worden gestart.

2a + b. Het team Mer van het departement Omgeving bepaalt aan de hand van de criteria die opgenomen zijn in bijlage II van het decreet algemene bepalingen milieubeleid of een project aanzienlijke gevolgen kan hebben voor het milieu. Deze criteria zijn gekoppeld aan de kenmerken van het project, de locatie van het project en de aard en de kenmerken van het potentiële effect. Voor dit specifieke project kon, gelet op de grootte van de te ontbossen oppervlakte, de ligging binnen en de waarde van het ruimere natuurgebied niet op eenduidige wijze uitgesloten worden dat het project geen aanzienlijke gevolgen kan hebben voor het milieu.

3a. Conform de instandhoudingsdoelstellingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 april 2014 zijn er voor deze speciale beschermingszone specifieke doelen voor open habitats en soorten vastgelegd. De landschapsecologische systeemanalyse van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek en het vervolgonderzoek bevestigen dat de Teut-Tenhaagdoornheide een toplocatie is voor het behoud en de ontwikkeling van mineraalarme en oligotrofe vennen, oligotrofe tot mesotrofe wateren, venige heide, natte heide en pioniersvegetaties van snavelbies. Het gebied is op Vlaams niveau cruciaal voor de instandhouding van deze diverse Natura2000-habitats.

3b. Uitgaande van de goedgekeurde Europese instandhoudingsdoelen, de potenties van de locaties voor herstel van heide, ven, laagveen, voedselarme broekbossen en eiken-berkenbossen, het voorkomen van kwetsbare soorten zoals Gladde slang, het noodzakelijke herstel van natuurlijke hydrologie in de directe omgeving van de meest waardevolle vennen en laagveen en de cultuurhistorische landschapspatronen werden de te ontbossen locaties in het ontwerp-beheerplan bepaald.

4. Zie antwoord op deelvraag 1b.